

Verslag Strategische sessie AB Werkzaak 28 maart 2024

In het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 gaf Werkzaak voor de komende vier jaar een strategische vertaling van de ambitie voor een inclusieve arbeidsmarkt. Om de genoemde strategische keuzes verder invulling te geven was er 28 maart een strategische sessie met het algemeen bestuur. Daar deelden we beschikbare kennis, gedachten en aanknopingspunten voor concretisering in de komende tijd. We geven hier een kort verslag. Ook bespreken we tijdens onze informatieavond van 13 mei 2024 de belangrijkste onderwerpen uit deze strategiesessie.

Ontwikkelingen met impact op inclusieve arbeidsmarkt

AB bestuurders en MT van Werkzaak keken wat de impact van onderstaande ontwikkelingen is op de inclusieve arbeidsmarkt in de regio Rivierenland.

Wetgeving: Mogelijke toename uitkeringen: kwetsbare jongeren, statushouders. Meer doelgroep aannemen voor behoud sociaal ontwikkelbedrijf.

Economie: Circulaire werkpakketten, nieuwe werkgevers, verminderen gelden Rijk (niet bij werk en inkomen). Vermindering draagkracht werkenden, bestaanszekerheid in gedrang.

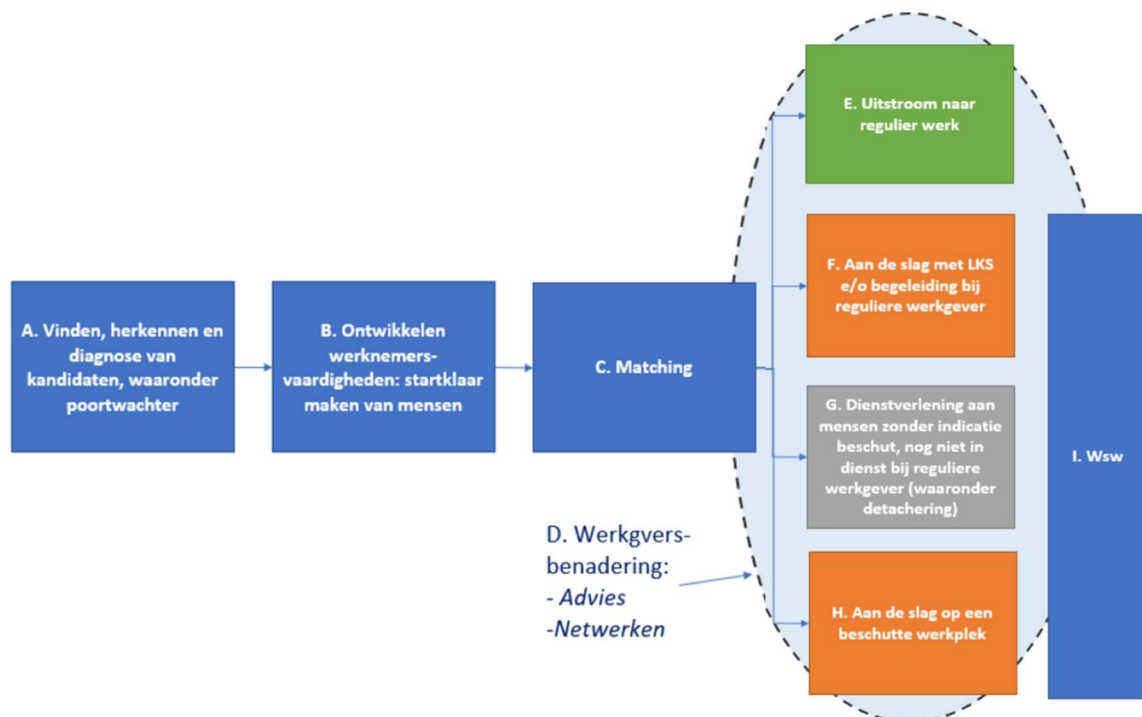
Demografie: Toename statushouders | vergrijzing | consequenties rapport demografie 2050.

Technologie: Investeren om moeilijk werk makkelijker te maken.

Duurzaamheid: Investeren in beleid gemeenten en breder inkoopbeleid, aanname beleid, social return.

De arbeidsmarkt

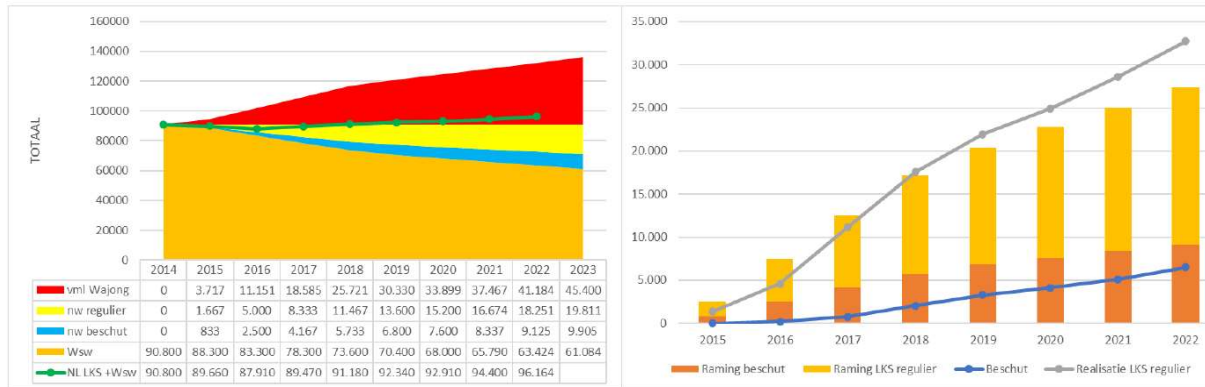
Een goed werkende arbeidsmarkt voor doelgroep Participatiewet vraagt om een participatieladder die er zo uitziet:

De doelgroep uit vak G (grijze vlak) vraagt onze aandacht. Voor hen kan de infrastructuur van het sociaal ontwikkelbedrijf ingezet worden om de groep wél een plek te geven.

De doelgroepen die ondersteuning nodig hebben bij vinden en behouden van werk

We stonden uitgebreid stil bij de verschillende doelgroepen die ondersteuning nodig hebben bij het vinden en behouden van werk. Er is veel wetgeving die van invloed is op deze doelgroepen en op de financiering van de ondersteuning.

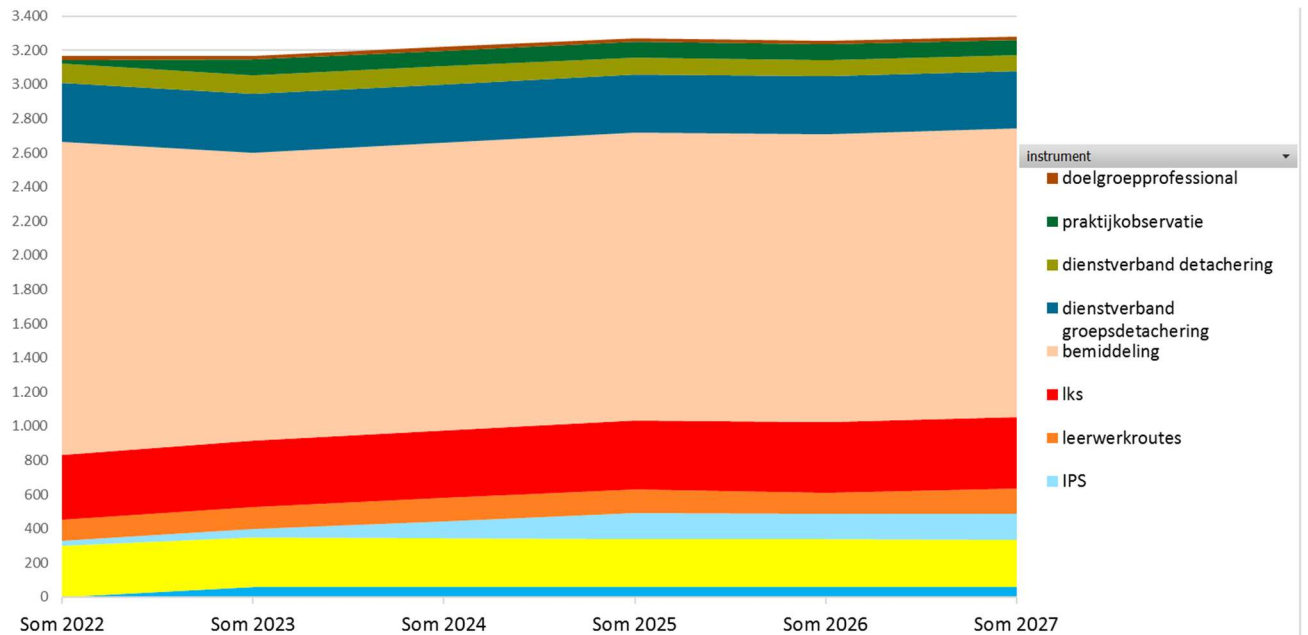

In Nederland is een voorspelling gedaan hoe de doelgroepen die naar werk begeleid zouden worden zich zouden ontwikkelen. Deze ontwikkeling is niet uitgekomen.

- Aantal loonkostensubsidie (LKS) hoger dan waar bij de invoering Participatiewet is gerekend
- Maar, fors lager dan de verwachte omvang van de doelgroep
- Aantal beschutte werkplekken blijft achter bij verwachting

De onderstaande tekening geeft weer met welke doelgroepen Werkzaak te maken heeft.

- Soms valt iemand in meerdere van deze doelgroepen en daarmee ook in meerdere 'budgetten', bijvoorbeeld beschermt en loonkostensubsidie.
- Voorheen (vóór 2016) was de Wajong-regeling een ruimere voorziening dan de huidige Participatiewet en daardoor waren er veel mensen in beeld.
- De Participatiewet kijkt op huishoudenniveau, soms zijn bijvoorbeeld jongeren niet in beeld. Zij vormen onder andere de nuggers-groep.

Er zijn meerdere groepen mensen die nog begeleid kunnen worden naar werk via Werkzaam. U moet denken aan werkzoekenden die WW+WIA ontvangen vanuit UWV, Jongeren die duurzaam naar werk begeleid moeten worden in samenhang met natuurlijk de opleiders uit de regio. En er blijft een groep die we altijd moeten blijven ondersteunen, die wel kunnen werken maar altijd met loonkostensubsidie, dus met ondersteuning vanuit Werkzaam.

Succes van gecombineerd werkbedrijf gaan vasthouden voor de toekomst

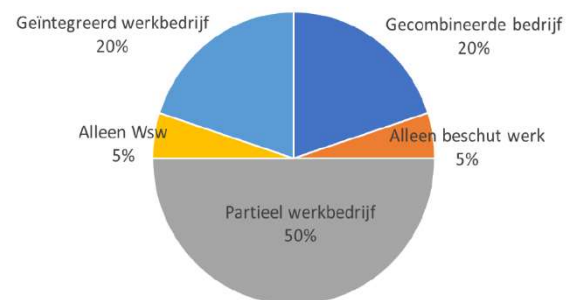
Werkzaam werkt vanaf de start in 2015 als een gecombineerd werkbedrijf. In Nederland zijn circa 100 ontwikkelbedrijven. 20% heeft dezelfde aanpak als Werkzaam waarbij we alle dienstverlening voor alle doelgroepen combineren: het gaat dan om in combinatie aanbieden van werk, ondersteuning en uitkering. Berenschot deed onderzoek naar alle ontwikkelbedrijven en concludeert dat de Rivierenlandse keuze voor een **gecombineerde bedrijf** een goede keuze is, omdat we daarmee alle doelgroepen die iets van een uitkering aanvragen in beeld hebben en kunnen geven met onze dienstverlening gericht op werk.

Gecombineerd bedrijf: het sociaal ontwikkelbedrijf is gecombineerd met de sociale dienst. Het bedrijf voert de Wsw en Participatiewet uit en verzorgt de bijstandsuitkering én het aan de slag helpen en houden van mensen vanuit de doelgroep.

Integraal sociaal ontwikkelbedrijf: alle werk- en re-integratietaken van de gemeente(n) in het kader van de Participatiewet en de Wsw zijn geïntegreerd in één bedrijf. De uitkeringsverstrekking is ondergebracht in een aparte entiteit.

Partieel sociaal ontwikkelbedrijf: het sociaal ontwikkelbedrijf voert naast de Wsw andere re-integratie-taken uit waarvan de aard en omvang verschilt. Naast de sociaal ontwikkelbedrijven zijn de sociale diensten actief.

Bedrijf voor beschut werk: in dit bedrijf is de traditionele werkplaats de hoeksteen van de infrastructuur van het bedrijf. Deze bedrijven verrichten naast de Wsw en beschut werk geen of zeer beperkt andere re-integratietaken.

Klassiek sociaal ontwikkelbedrijf: dit bedrijf voert hoofdzakelijk alleen (nog) de Wsw uit.

Om ook de uitdagingen van de toekomst aan te kunnen gaan is nodig:

- te investeren in nieuwe doelgroepen en
- te investeren in technische innovatie
- ruimte te maken voor ondernemen
- het in dienst kunnen nemen van doelgroep

En kunnen gemeenten:

- de wethouder economie verbinden aan de maatschappelijke opdracht
- Gedeelde opdrachten geven aan sociaal domein gemeenten en Werkzaam vanuit gemeenten
- de (overleg)omgeving vereenvoudigen: wat is het doel van het overleg, welke doelen willen we halen met elkaar, wie spreekt wie aan?

Maatschappelijke kosten en baten door Berenschot: onderzoeker Martin Hekelaar

Berenschot voerde in opdracht van Cedris en Divosa een Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse (MKBA) uit. Een van de onderzoekers Martin Hekelaar is aanwezig om de uitkomsten van dit onderzoek toe te lichten.

Uit dit onderzoek blijkt dat het vrijwel altijd lonend is om mensen – met én zonder een bijstandsuitkering – met een loonkostensubsidie aan de slag te helpen, op een beschutte werkplek, bij het sociaal ontwikkelbedrijf of bij reguliere werkgevers.

Er is ook een rekentool ontwikkeld door Berenschot waarin per gemeenten de MKBA zichtbaar is.

- [Het MKBA rapport van Berenschot](#)
- Een ander belangrijk rapport dat ook ter sprake kwam is [Rapport staatscommissie demografische ontwikkelingen 2050](#)

De strategische sessie was een prettige bijeenkomst waarin vooral veel kennis en informatie is gedeeld en toegelicht.

Wie zaten aan tafel?

Leden algemeen bestuur Werkzaam Rivierenland:

Anita Sørensen (wethouder Maasdriel) (voorzitter)

Daphne Bijvoet (wethouder Culemborg)

Herma van Dijkhuizen (wethouder Neder-Betuwe)

Dave Verbeek (wethouder Tiel)

Jan de Geus (wethouder West Betuwe)

Rob Reuvers (wethouder West Maas en Waal)

Elfriede Boer (secretaris en directeur Werkzaam Rivierenland)

Verhinderd (mkg):

Martine de Bas (wethouder Buren)

Karima Bouchtaoui (wethouder Zaltbommel)

Overige deelnemers:

Martin Hekelaar (Onderzoeker Berenschot)

Hellen Mouws (Manager Werkzaam Rivierenland)

Inge Schopenhouer (Adviseur marketing & communicatie Werkzaam Rivierenland)

Jeannet Kornelis (bestuurssecretaresse Werkzaam Rivierenland (verslaglegging))